

Textiel & ambacht, over culturen en generaties heen

Een naaiatelier van Femma Quartier, een socio-culturele vrouwenvereniging, verdiepte zich in het textielambacht van de Inca's. In het kader van de tentoonstelling 'Inca Dress Code' in het museum voor Kunst en Geschiedenis werd een interessante uitwisseling gecreëerd over traditionele en hedendaagse textieltechnieken en hoe die van generatie op generatie doorgegeven worden. Aan het woord: Klara Herremans, dienst publiek-service aux publics KMGK en R'Himo Assecoum, educatief medewerkster Femma Quartier.

Tekst: Marijke Van Hassel - april 2019

Lasso: Van waaruit kwam het idee voor deze samenwerking?

Klara: In het kader van de tentoonstelling 'Inca Dress Code', was er vanuit de publiekswerking van het Museum voor Kunst en Geschiedenis de wens om **de link te leggen naar de rol van textiel en handwerktradities vandaag en dit voor mensen met verschillende achtergronden**. Uitwisseling creëren en elkaar inspireren over culturen en generaties heen, waren voor ons de sleutelwoorden. De samenwerking ontstond tijdens de inspiratiedag *#kunstinvelehanden*¹ waar ik iemand van GC Nekkersdal ontmoette die me doorverwees naar de educatief medewerkster R'Himo van Femma Quartier die terplekke het naaiatelier begeleidt. Ik contacteerde haar en zo zijn we van start gegaan.

R'Himo: Ik vond het een geweldig idee om een samenwerking aan te gaan met het museum. Het is niet de eerste keer dat we partnerschappen aangaan met dit naaiatelier. Belangrijk hierbij is dat het thema **'textiel en ambacht', een passie van de deelnemers van het naaiatelier**, de gemeenschappelijke factor is. Daarnaast geloven we bij Femma in participatieve samenwerkingen. Vanuit het

¹ Op vrijdag 8 juni 2018 organiseerden Dēmos, Lasso en de Brusselse gemeenschapscentra de tweetalige inspiratienamiddag *#Kunstinvelehanden* / *#Artportépartous* in de Beursschouwburg in Brussel.

museum werd voldoende ruimte gelaten voor de eigen invulling door de deelnemers.

Samen stippelden we een traject uit: eerst kwamen Klara en Christine een kijkje nemen in het naaiatelier en **stelden zichzelf en de expo 'Inca Dress Code' voor**. De dames van het naaiatelier vertelden over hun handwerktechnieken en tradities. Een paar weken later kreeg de groep een **rondleiding in de tentoonstelling** en nam deel aan een **workshop** 'traditionele weeftechnieken uit de Andes' begeleid door de Peruviaanse wevers van het *Centro de Textiles Tradicionales del Cusco*. Ten slotte bereidden de dames van Femma Quartier een workshop 'Broderie de Fez'² voor, die werd opgenomen in het **programma van de gezinsdag**: 'Het grote INCA textielatelier!'.

Lasso: Wat waren voor jullie de succesfactoren van deze samenwerking?

R'Himo: Het **persoonlijke contact** met Klara en Christine was erg waardevol. Er was een vlotte communicatie, een groot enthousiasme en betrokkenheid, ook de nodige flexibiliteit werd op prijs gesteld. Verder zaten we op dezelfde lijn in de te bereiken doelstelling. Het opzet was om via het textielambacht de kennis en creativiteit van de groep te kruisen met nieuwe, of in dit geval andere traditionele, inspirerende inzichten. Er was sprake van een **gelijkwaardigheid**, waarbij de kennis en kunde van deelnemers evenwaardig was aan die van de Peruviaanse gastwevers.

Klara: Onze aanwezigheid op de inspiratiedag #kunstinvelehanden zorgde er voor dat we de juiste partner vonden. Verder was er **een sterke inhoudelijke basis** aanwezig met de expo 'Inca Dress Code' en de samenwerking met het Peruviaanse *Centro de Textiles Tradicionales del Cusco*³. Van daaruit viel het

² Een eeuwenoude traditionele borduurstijl genaamd naar de Marokkaanse stad Fez.

³ CTTC is een vzw die werd opgericht in 1996 door enkele weefsters met als doel de regionale tradities te bewaren en de autochtone weefsters te ondersteunen door er onder andere voor te zorgen dat de vrouwen een eerlijke prijs krijgen voor de producten die ze ter plaatse maken.

traject als een puzzel in elkaar. Verder was **de goesting en openheid, evenals de expertise** inzake traditionele handwerktechnieken van de dames van Femma Quartier een erg belangrijke voorwaarde voor het slagen van de samenwerking.

Lasso: Welke drempels of moeilijkheden kwamen jullie tegen?

Klara: Als groot museum is er de sterke ambitie om een open huis te zijn. In realiteit is het **niet vanzelfsprekend om structureel en financieel laagdrempelig te (kunnen) zijn**. Om dit te realiseren werd er een financiële tussenkomst gezocht en was er intern ook bemiddeling nodig om deze uitwisseling tot stand te brengen.

R'Himo: **Het museum was bij de deelnemers niet bekend**. Dankzij de persoonlijke ontmoeting tijdens het naaiatelier in GC Nekkersdal, in een vertrouwde en ontspannen sfeer, werd de interesse van de dames geprikkeld. Deze boeiende uitwisseling over het museum en de expo enerzijds, en de persoonlijke verhalen over ambachtelijke handwerktechnieken anderzijds, was een noodzakelijke ijsbreker.

Lasso: Wat was voor jullie een absolute eye-opener?

R'Himo: Wat me verbaasde was **de enorme kennis en kunde** van de vrouwen over traditionele ambachtelijke handwerktechnieken, verwerkingsprocessen van textiel van het land van herkomst. Er waren enorm veel aanknopingspunten met de Inca technieken.

Klara: Het was erg mooi om te merken **hoe handwerk verbindt**, hoe er persoonlijke verhalen uit spreken en identiteit veruiterlijkt wordt. Hoe een traditie doorgegeven en gepercipieerd wordt van generatie op generatie. Hoe universeel de bekommernis is, om het verloren gaan van een traditie bij een jongere generatie.

Lasso: Wat zou je volgende keer anders aanpakken?

Klara: Ik ben erg tevreden over de weg die we samen aflegden, echter **meer ruimte, tijd en een juiste aanpak om de dialoog te versterken** tussen ons en de dames van Femma Quartier had het traject nog rijker kunnen maken. Nu was er vooral tussen R'Himo en de groep een nauw contact in de tussentijdse momenten.

6 tips van Klara en R'Himo voor een geslaagde samenwerking:

1/ Blijf op de hoogte van wat er leeft in de grootstad en welke culturele evenementen er doorgaan en welke organisaties er actief zijn. Sla geen netwerkmoment over!

2/ Elk idee is het waard om af te toetsen en om het te proberen op poten te zetten.

3/ Spreek personen (groepstrekkingen) aan die anderen kunnen motiveren om deel te nemen aan het project.

4/ Betrek zoveel mogelijk de deelnemers zelf tijdens de voorbereiding, verloop en evaluatie van het project.

5/ Zet de rijkdom aan talenten en de creativiteit van de deelnemers op het voorplan en leg zoveel mogelijk linken tussen de passie van de deelnemers en het project.

6/ Vermijd éénrichtingsverkeer. Zorg voor een actieve betrokkenheid bij de deelnemers, zowel bij de inhoudelijke als bij de meer praktische kant. Voorzie ruimte om talenten, kennis en creativiteit te kunnen delen met anderen.

